

Töftedalsån i Dalsland

återställning av en flottled

**Ett projekt finansierat av
Naturskyddsföreningens miljöfond
Bra miljöval el**

Gesäters fiskevårdsområdesförening

Dokumentuppgifter och uppgifter om utförare

Dals Eds kommun
Västra Götalands län
Ansvarig beställare: Gesäters fiskevårdsområde, ordförande Bengt Nyberg
E-post: bengtny50@gmail.com
Redovisningens datum: 2019-01-31
Konsult/biologisk sakkunnig Lars Thorsson, Milva AB
E-post: lars@milva.se
Entreprenör/utförare: Hagets marktjänst; Ed
Entreprenör/utförare: Bullarens grus
Entreprenör/utförare: Dalslandsfixaren AB, Ed
Entreprenör/utförare: XL Bygg Nybergs, Ed
Bilderna har tagits av Lars Thorsson
Omslagsbild: Återställningsarbete i Töftedalsån under torrsommaren 2018
Kartan: Länsstyrelsens informationskarta bearbetad

Töftedalsån i Dalsland- återställning av en flottled

Örekilsälven, som mynnar i Gullmarsfjorden i Bohuslän har sin upprinnelse i Dalsland. Örekilsälven är numera mest känd för sitt laxfiske i de nedre delarna, men vattensystemet är även en av Sveriges äldsta flottleder. Flottning har pågått i närmare 300 år och i delar av systemet bedrevs flottning ända fram till 1960-talet. Flottning bedrevs också i de större biflödena, dit Töftedalsån hör, men även i en del mindre vattendrag.

Flottningsledningarna var viktiga under många generationer, men har sedan länge spelat ut sin roll. En effekt av att man inrättade flottleder var att vattendragen rensades på större sten och block. För natur- och fiskevårdare är det viktigt att flottlederna återställs. Genom att lägga tillbaka sten och block i fåran ökar antalet ståndplatser för bl.a. öring och lax och fiskbestånden gynnas. Även vattenanknutna fåglar såsom strömstare, försärla och kungsfiskare, som alla finns i Töftedalsån, gynnas av återställningen.

Gesäters fiskevårdsområde som sköter fisket och fiskevården i Töftedalsån insåg vikten av att återställa miljön och lät därför ta fram en restaureringsplan och sökte pengar för att återställa vattendraget. Pengar beviljades ur Naturskyddsföreningens Miljöfond.

Återställningsarbetet har koncentrerats till i huvudsak fem delsträckor, där rensningarna varit som störst och där en återställning bedömts göra mest nytta. Från början fanns det planer på att arbeta med ytterligare delsträckor, men ett par delsträckor föll bort för att inte skada kulturmiljöhistoriska värden.

Återställningsarbetena utfördes under 2016-2018 av lokala företagare och entreprenörer. Att arbetena blev utspridda i tid berodde på att vattenflödena tidvis var så höga att arbeten i älven inte var möjliga, till skillnad mot sommaren 2018 då älven nästan torkade ut. De lokala entreprenörerna har också periodvis varit hårt uppbokade med andra arbeten, men i augusti 2018 kunde den sista av delsträckorna åtgärdas.

Genom åtgärderna, har det som vi en gång lånat av naturen kunnat återställas.

Bild 1. Sträcka vid Näs innan återställning. På bilden syns att stenar och block lagts till älvens sidor.

Bild 2. Återställd sträcka vid Heden.

Bild 3. Forsanesträcken innan återställning.

Bild 4. Återställning av Forsanesträcken.

Bild 5. Forsanesträcken efter återställning augusti 2018. Vattenflödet var extremt lågt under sommaren 2018.